

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

-Управа за ветерину-
Број: 323-02-5820/2021-05/1

21.06.2021. године

Београд

ПЛАН
НАДЗОРА И ДИЈАГНОСТИЧКИХ ИСПИТИВАЊА НА АФРИЧКУ КУГУ СВИЊА (АКС)
КОД ДОМАЋИХ СВИЊА У ЗАРАЖЕНОМ И УГРОЖЕНОМ ПОДРУЧЈУ

Овим Планом ближе се дефинише начин и поступање приликом спровођења надзора и дијагностичких испитивања на афричку кугу свиња (АКС) код домаћих свиња у *зараженом и угроженом подручју (рестриктивно подручје)*, у складу са Правилником о мерама за рано откривање, дијагностику, спречавање ширења, сузбијање и искорењивање заразне болести афричка куга свиња ("Сл.гласник РС". број: 32/10) и Правилником о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2021. годину ("Сл.гласник РС". број: 36/2021.).

ЦИЉ НАДЗОРА И ДИЈАГНОСТИЧКИХ ИСПИТИВАЊА

Циљ овог надзора и дијагностичких испитивања је доказивање одсуства циркулације вируса афричке куге свиња, односно прикупљања релевантних података у циљу сагледавања епизоотиолошке ситуације у вези АКС у рестриктивним подручјима.

ПОДРУЧЈЕ НАДЗОРА

План надзора се примењује у рестриктивним подручјима, у којима се примењују посебне мере утврђене решењем о проглашењу зараженог и угроженог подручја од афричке куге свиња код домаћих свиња у складу са епизоотиолошком ситуацијом.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Надзор на АКС спроводе ветеринарске станице/службе које спроводе послове по Програму мера здравствене заштите животиња и епизоотиолошка служба ветеринарских института.

Ветеринарске станице пре почетка надзора, достављају недељни план надзора у рестриктивном подручју надлежном ветеринарском институту и надлежној ветеринарској инспекцији.

НАДЗОР НА АКС

Надзор и завршно испитивање на афричку кугу свиња се спроводи на свим газдинствима на којима се држе и узгајају свиње након спроведених мера у рестриктивном подручју, у складу са решењем и посебним прописом и обухвата:

- Обилазак фарми/газдинстава и контролу бројног стања свиња;
- Утврђивање здравственог стања свиња (клинички преглед);
- Узимање узорак и
- Дијагностичко испитивање.

а) Обилазак фарми/газдинстава и контрола бројног стања свиња

Ветеринари обилазе сва газдинства на рестриктивном подручју почевши од угроженог подручја и то од руба/границе угроженог подручја са слободном зоном. Након завршетка обиласка газдинстава у угроженом подручју врши се обилазак и попис свиња у зараженом подручју почевши од граница угроженог и зараженог подручја према центру зараженог подручја (жаришту).

б) Утврђивање здравственог стања свиња (клинички преглед)

Контрола здравственог стања свиња (клинички преглед) врши се приликом обиласка газдинстава.

в) Узимање узорака:

1) На фармама/газдинствима на којима се држи до 10 крмача или на којима се држи до 100 свиња узорковање се врши на следећи начин:

- На репрезентативном узорку од 10% очекиване преваленце са нивоом поузданости од 95% од укупног броја свиња у насељеном месту (најмање 28 јединки по насељеном месту), на најмање 2 газдинства, примарно од свих нерастова, крмача и назимица у репродукцији, при чему се на оба газдинства узима репрезентативни број узорака од 2% очекиване преваленце при поузданости од 95% (по могућству од јединки старијих од 2 месеца);
- На газдинству на којем се врши узорковање приоритетно се узимају узорци од уинулих или болесних свиња, уколико таквих има на газдинству, и то од:
 - сваке уинуле крмаче и нераста,
 - болесних свиња старијих од 2 месеца са хеморагичним синдромом/повишеном температуром/лечене антибиотцима дуже од 3 дана и то од 2 јединке;
 - ако ових категорија нема на газдинству узоркују се од најмање 2 уинуле или болесне свиње без обзира на старост јединке.

2) Узорковање на фармама/газдинствима на којима се држи више од 10 крмача или више од 100 свиња узорковање се врши на следећи начин:

- На репрезентативном узорку од 5% очекиване преваленце са нивоом поузданости од 95% од укупног броја свиња у насељеном месту (најмање 59 јединки по насељеном месту), на најмање 2 фарме по насељеном месту, при чему се на обе узимају узорци примарно од свих нерастова, крмача и назимица у репродукцији. Уколико на газдинству нема ових категорија, узорци се узимају од свиња старијих од 2 месеца, у репрезентативном броју од 2% очекиване преваленце при поузданости од 95%. од ових категорија (крмача и товљеника);
- На газдинству на којем се врши узорковање приоритетно се узимају узорци од уинулих или болесних свиња, уколико таквих има на газдинству, и то од:
 - сваке уинуле крмаче и нераста,
 - болесних свиња старијих од 2 месеца са хеморагичним синдромом/повишеном температуром/лечене антибиотцима дуже од 3 дана и то од 2 јединке;
 - ако ових категорија нема на газдинству узоркују се од најмање 2 уинуле или болесне свиње без обзира на старост јединке.

г) Дијагностичко испитивање

Дијагностичко испитивање на присуство генома вируса афричке куге свиња вршиће се молекуларним методама, а случају добијања позитивних резултата вршиће се и додатна серолошка испитивања.

У зависности од локације зараженог и угроженог подручја, дијагностичка испитивања на присуство генома вируса афричке куге свиња врши се у акредитованим лабораторијама према већ утврђеној територијалној расподели за спровођење надзора на АКС/ККС.

Национална референтна лабораторија (НРЛ) за афричку кугу свиња је Научни институт за ветеринарство Србије, који врши организацију и координацију лабораторијских тестирања.

У случају добијања сумњивог или позитивног резултата, лабораторије узорак достављају у НРЛ ради потврђених испитивања.

У случају позитивног резултата, НИВ Србије без одлагања одмах обавештава НКЦ/Управу за ветерину и надлежну ветеринарску инспекцију.

ПАСИВНИ НАДЗОР

Поред обилазака у складу са планом надзора, ветеринарске станице излазе на терен и врше узорковање за свако пријављено угинуће крмаче и нераста, односно сваке свиње у случају постављања оправдане сумње на АКС.

ТРАЈАЊЕ ПРОГРАМА

Спровођење Плана надзора на АКС у рестриктивном подручју траје док се не изврши надзор и попис на свим газдинствима, односно док се не заврше потребна дијагностичка испитивања.

У случају добијања позитивног резултата на неком подручју током спровођења овог Плана, надзор на овај начин ће се прекинути.

ОДГОВОРНОСТИ

За идентификацију и узорковање циљних животиња, као и квалитет узорака и благовремено достављање у ветеринарски институт је одговорна ветеринарска станица.

За благовремено достављање узорака на испитивање у лабораторију су одговорни ветеринарски институти.

За тачност резултата испитивања су одговорне лабораторије у зависности од територијалне надлежности.

За праћење спровођења овог Плана одговорна је надлежна ветеринарска инспекција, односно Руководилац Регионалног кризног центра.

ИЗВЕШТАЈИ И ФАКТУРИСАЊЕ

РКЦ припрема збирни извештај о спроведеним активностима и резултатима надзора и испитивања у рестриктивном подручју и доставља у електронској и писаној форми Управи за ветерину/НКЦ.

Надлежни ветеринарски институт, на основу извештаја ветеринарских станица, припрема извештај и фактуре о броју извршених надзора, броју узетих узорака, као и извештај и фактуру о извршеним лабораторијским испитивањима и доставља Управи за ветерину.

В.Д. ДИРЕКТОРА

Емина Милакара